

طراحی چند هدفه شبکه زنجیره تأمین با رویکرد الگوریتم ژنتیک

محسن نوشاش^{۱*}، مصطفی زنده‌یه^۲، بهروز درّی^۳

۱. کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی، دانشگاه شهید بهشتی
۲. دانشیار گروه مدیریت صنعتی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی
۳. دانشیار گروه مدیریت صنعتی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهید بهشتی

دریافت: ۱۳۹۳/۳/۲۴ پذیرش: ۱۳۹۳/۱۲/۲۶

چکیده

طراحی شبکه زنجیره تأمین از اساسی‌ترین مسائل مطرح در سازمان‌هاست، به خصوص سازمان‌هایی که در سطح بین‌المللی فعالیت می‌کنند. بهینه‌سازی این شبکه منجر به مدیریت کارا و مؤثر عملیات کل زنجیره تأمین می‌شود. طراحی شبکه تعداد، موقعیت، ظرفیت، نوع تسهیلات شبکه، مسیرهای توزیع، حمل مواد و محصولات از تأمین‌کننده تا مشتری و بر عکس را مشخص می‌کند. این پژوهش روش حل جدیدی براساس الگوریتم‌های فرا ابتکاری NSGAII و MOGA برای یافتن مجموعه‌ای از جواب‌های پارتو بهینه ارائه می‌دهد. مسئله طراحی دو هدفه شبکه لجستیک یکپارچه، مجموعه‌ای از جواب‌های جایگزین را جهت توانمند ساختن تصمیم‌گیرندگان پیشنهاد می‌کند. نظر به اینکه در این تحقیق، سطح سرویس از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد، از این رو مدل‌سازی براساس برآورده شدن تمام تقاضای مشتریان انجام شده است.

اهداف مورد نظر برای بهینه‌سازی شبکه شامل کمینه‌سازی هزینه کل و بیشینه‌سازی استفاده متوازن از ظرفیت تسهیلات شبکه است که منجر به کاهش زمان در سرویس دهی به مشتریان (افزایش سطح سرویس) می‌شود. به این ترتیب نه مسئله آزمایشی از کچک تا بزرگ طراحی شد و برای مقایسه کیفیت جواب‌های پارتو به دست آمده از الگوریتم‌ها، هفت معیار مطرح در فضای چند هدفه مورد استفاده قرار گرفت. نتایج نشان می‌دهد که جواب‌های تولیدی به وسیله الگوریتم NSGAII از کیفیت بالاتری برخوردارند.

واژه‌های کلیدی: لجستیک یکپارچه، بهینه‌یابی چند هدفه، الگوریتم ژنتیک، الگوریتم NSGAII

۱- مقدمه

چند سال اخیر ظهور فناوری‌های نوین و ایجاد تحولات عظیم در بازارهای جهانی، مدیریت زنجیره تأمین را بیش از پیش ضروری ساخته است، به نحوی که سازمان‌های مختلف برای ایجاد و حفظ موقعیت و جایگاه رقابتی خود، ناگزیر به استفاده از مدیریت زنجیره تأمین می‌باشند. زنجیره تأمین مجموعه‌ای از تسهیلات، موجودی‌ها، مشتریان، محصولات و روش‌های کنترل موجودی، خرید و توزیع می‌باشد که تأمین‌کنندگان را به مشتریان وصل می‌کند و با تولید مواد خام به وسیله تأمین‌کننده شروع می‌شود و با مصرف محصول به وسیله مشتری خاتمه پیدا می‌کند. در این جریان کالاها بین تأمین‌کننده و مشتری از چندین مرحله عبور می‌کند و هر مرحله ممکن است شامل تسهیلات متعددی باشد [۱، صص ۵۹۸-۵۸۱].

با جهانی شدن بازار محصولات و رشد اقتصاد جهانی، سازمان‌ها برای بقای نیازمند مکانیزم‌های جدید و به روزی شدند که بتواند الزامات آنها را تأمین کنند. در سال‌های اخیر سازمان‌ها دریافتند که به منظور حفظ مشتریان و توسعه بازار خود ملزم به افزایش کیفیت و کاهش قیمت محصول به صورت همزمان هستند. در گذشته شبکه زنجیره تأمین از بخش‌های مختلفی تشکیل شده بود که هر کدام فعالیت مستقلی داشتند و اهداف جداگانه‌ای را دنبال می‌کردند که گاه‌وقات این اهداف با یکدیگر در تضاد بودند. از این رو نیاز به مکانیزمی برای یکپارچه‌سازی این اهداف و کارکردها بود. مدیریت زنجیره تأمین چنین یکپارچگی را برای سازمان‌ها دست یافتنی می‌کند [۲، صص ۱۹۷-۲۱۶].

در دهه‌های گذشته، توجه روزافزونی به بازارها و مدل‌های کاری لجستیک معکوس (RL) و زنجیره تأمین حلقه بسته (CLSC)^۱ معطوف شده است. این امر تا حدی به دلیل درک اهمیت روزافزون، محصولات و فناوری ایجاد شده در محل پایان زنجیره‌های تأمین یک طرفه عمومی و تأثیر قوانین سبز به ویژه در اروپا است.

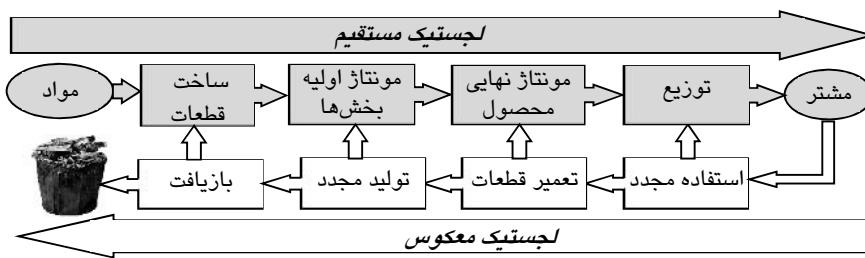
۲- ادبیات موضوع

انجمن مدیریت لجستیک (CLM) تعریف غیرنظامی از لجستیک، به این شرح بیان کرده است: «لجدستیک بخشی از فرایند زنجیره تأمین است که برنامه‌ریزی، اجرا، کنترل مؤثر، کارای جریان

و انبارش کالاهای خدمات و اطلاعات مرتبط را از نقطه مبدأ تا نقطه مصرف به عهده دارد تا نیازمندی‌های مشتری برآورده شود».

بر اساس تعریف کریستوفر در سال ۲۰۰۵، لجستیک فرایند مدیریت استراتژیک تهیه، حرکت و ذخیره‌سازی مواد، قطعات و موجودی به پایان رسیده (و جریان اطلاعات مربوط به آن) از طریق سازمان و کanal بازاریابی آنها است، به گونه‌ای که سوددهی فعلی و آینده از طریق اجرای سفارشات مقرر شود [۳].

در دهه‌های اخیر، لجستیک معکوس تأثیر اقتصادی شگرفی روی صنعت و جامعه داشته است. این تأثیر را هم می‌توان به عنوان یک زیان برای شرکت در نظر گرفت که باید اجتناب شود و هم به عنوان یک مزیت رقابتی با قابلیت بالقوه برای کسب سهم بازار تلقی کرد. فرصت استفاده مجدد از محصولات و مواد مصرف شده، منجر به ایجاد جریانی به صورت بازگشتی از مشتریان به سمت تولیدکنندگان می‌شود. مدیریت این جریان مواد برخلاف جریان زنجیره تأمین سنتی، ماهیت و دغدغه مفهوم نوظهور لجستیک معکوس می‌باشد [۴، صص ۲۶۹-۲۸۱]. لجستیک معکوس یک رابطه بین بازار محصولات استفاده شده و بازار جدید ایجاد می‌کند. وقتی این دو بازار بر هم منطبق شوند شبکه حلقه بسته نامیده می‌شوند [۵، صص ۳۶۱-۳۸۶]. لجستیک حلقه بسته به عنوان یک سیستم کلی است بدون تقسیم به دو قسمت مجرای لجستیک رو به جلو و لجستیک معکوس [۶، صص ۱۴۰-۱۲۳]. در شکل ۱ نحوه ارتباط شبکه مستقیم و معکوس طی فرایند لجستیک یکپارچه مشخص شده است.

شکل ۱ شبکه لجستیک یکپارچه (مستقیم و معکوس)

طراحی شبکه نیازمند مشخص کردن تعداد و جایابی تسهیلات در جهت انجام امور لجستیک است. همچنین باید تعیین کند که چه موجودی با چه میزان و در کجا نگهداری شود و در چه محلی باید تحویل مشتری شود تا این روش اقدام به طراحی و تعیین حمل و نقل در شبکه کند [۷].

یانگ و همکاران [۸ صص ۴۶۶-۴۵۸] در سال ۲۰۱۱ به مطالعه و بررسی میزان مقاومت^۳ استراتژی‌های مختلف زنجیره تأمین در شرایط گوناگون می‌پردازد. برای این منظور از روش شبیه‌سازی شده بازی نوشابه^۴، روش تاگوچی^۵ و همچنین روش تصمیم‌گیری چند معیاره^۶، فناوری رتبه‌بندی چند شاخصه‌ای ساده^۷، تاپسیس^۸ و تحلیل رابطه GRA^۹ استفاده کردند.

در سال ۲۰۱۱ چن سبلی [۹] مسئله طراحی شبکه لجستیک معکوس (RLND)^{۱۰} شامل تسهیلات جمع‌آوری و بازرسی، احیا و انهاض را به صورت یک مدل برنامه‌ریزی عدد صحیح آمیخته (MILP)^{۱۱} در نظر گرفته است. به دلیل اینکه این مسئله به گروه NP-Hard تعلق دارد، یک روش حل ابتکاری برای آن ارائه شد. سپس با الگوریتم ژنتیک مقایسه و برتری الگوریتم پیشنهادی اثبات گردید. در این مسئله هدف کمینه‌سازی هزینه کل شبکه لجستیک معکوس پیشنهادی می‌باشد.

کنان^{۱۲} و همکارانش [۱۰، صص ۶۵۵-۶۷۰] در سال ۲۰۱۰ یک مدل شبکه‌ای زنجیره تأمین بسته چند مرحله‌ای چند محصولی برای مطالعه کاربرد بهینه کالاهای بازگشتی ارائه کردند که در آن تصمیماتی در مورد تدارکات، تولید، توزیع، بازیافت و انهاض اتخاذ می‌شود. این مدل یک مدل MILP با هدف کمینه‌سازی هزینه کل می‌باشد که برای حل آن یک الگوریتم ژنتیک ابتکاری توسعه داده شده است.

وانگ^{۱۳} و سو^{۱۴} [۱۱، صص ۳۷۶-۳۸۹] در سال ۲۰۱۰ یک مدل برنامه‌ریزی عدد صحیح برای طراحی شبکه لجستیک حلقه‌بسته که شامل تأمین‌کنندگان، کارخانه‌های تولیدی، مراکز توزیع و مراکز اسقاط می‌باشد، ارائه دادند.تابع هدف این مدل کمینه‌سازی هزینه شبکه لجستیک است که شامل هزینه ثابت تأسیس تسهیلات، هزینه حمل و نقل مواد و هزینه پردازش در تسهیلات می‌باشد. همچنین الگوریتمی ژنتیک بر مبنای درخت گسترده^{۱۵} با استفاده از نمایش کنگذاری تعیین‌کننده^{۱۶} برای این مدل توسعه داده شد.

قجاوند [۱۲] در سال ۲۰۱۱ یک مدل برنامه‌ریزی خطی عدد صحیح آمیخته با هدف حداقل‌سازی هزینه‌ها ارائه داد. این شبکه لجستیک یکپارچه مستقیم و معکوس (IFRLN) چند مرحله‌ای شامل تولید، توزیع، مناطق مشتری، جمع‌آوری و بازرگانی، بازیافت و انهدام با ظرفیت‌های چند سطحی می‌باشد. مناطق مشتریان از قبل معین و ثابت فرض شده است و تمام تقاضا مشتریان برآورده می‌شود. با توجه به اینکه مدل ارائه شده به دسته NP-Hard تعلق داشت، سه الگوریتم فرا ابتکاری شامل الگوریتم ممتیک، الگوریتم جستجوی محلی متغیر و الگوریتم فرایند گروهی برای حل مدل به کار گرفته شدند. نتایج نشان می‌دهند که الگوریتم ممتیک (MA) از نظر کارایی و الگوریتم فرایند گروهی (TPA) از نظر اثربخشی عملکرد بهتری نسبت به بقیه الگوریتم‌ها دارند و در مقابل الگوریتم (VNS) از نظر کارایی و اثربخشی بدترین عملکرد را میان الگوریتم‌ها دارد.

یادگاری در سال ۲۰۱۱ [۱۳] به حل مدل چند سطحی غیر خطی با استفاده از روش‌های فرالبتکاری می‌پردازد که در نتیجه آن مکان‌های مناسب برای تأسیس تسهیلات جدید و همچنین میزان جریان مواد بین لایه‌ها تعیین می‌شوند. الگوریتم‌های استفاده شده در این پژوهش عبارتند از الگوریتم ژنتیک (GA)، الگوریتم ژنتیک اصلاحی (MOGA)، الگوریتم شبیه‌سازی ذوب (SA) و الگوریتم ترکیبی (Hybrid). نتایج نشان می‌دهد که الگوریتم ترکیبی از لحاظ کارایی و اثربخشی نسبت به الگوریتم‌های دیگر، برتری دارد.

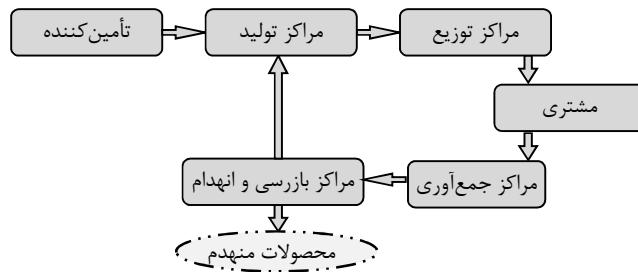
۳- بیان مسئله

مسئله مورد نظر در این پژوهه، طراحی شبکه لجستیک یکپارچه است. در این مسئله، شبکه لجستیک شامل هفت مرحله می‌باشد و تسهیلات موجود در شبکه شامل سطوح تأمین‌کننده، مراکز تولید، مراکز توزیع‌کننده، مشتری، مراکز جمع‌آوری، مراکز بازرگانی و انهدام می‌باشند. در این مسئله مراکز تولید پس از خرید مواد اولیه و تبدیل آن به محصولات نهایی، آنها را به سیستم توزیع می‌فرستند و سپس از راه مراکز توزیع محصولات برای مشتریان ارسال می‌شوند. در صدی از محصولات به دلایل مختلف مانند خرابی و... از مشتریان به مراکز جمع‌آوری-که اولین حلقه در شبکه معکوس می‌باشند- ارسال می‌شوند. این محصولات پس از ارسال به مراکز بازرگانی و انهدام در صورت قابل تعمیر بودن به مراکز تولید فرستاده شده و بعد از تعمیر دوباره به شبکه لجستیک وارد می‌شوند که آن گاه برای پاسخگویی به نیاز مشتریان از آنها استفاده

می‌شود. در صورتی که محصولات موجود در مراکز بازرگانی و انهدام قابل تعمیر نباشند در همان جا منهدم شده و از شبکه خارج می‌شوند. در این مدل فرض بر این است که کیفیت محصول تعمیر شده برابر محصولی است که برای اولین بار تولید می‌شود.

در شکل ۲ شبکه لجستیک یکپارچه مستقیم و معکوس مورد نظر ارائه شده است.

شکل ۲ مدل شبکه لجستیک یکپارچه مستقیم و معکوس

لازم به ذکر است که در مدل پیشنهادی تقاضای مشتریان قطعی بوده و محصول برگشتی از سمت مشتری معادل ۱۰ درصد تقاضاً می‌باشد. همچنین از این مقدار محصول بازگشتی، نیمی بعد از بازرگانی به مراکز تولید برگشت و بعد از انجام تعمیر در مراکز تولید به سیستم برگشت داده می‌شوند و دوباره مورد استفاده قرار می‌گیرند. همچنین نیمی دیگر از محصولات برگشتی که قابل تعمیر نمی‌باشند، بعد از انهدام از شبکه خارج می‌شوند.

با توجه به اینکه در برخی سیستم‌ها مانند سیستم‌های نظامی یا صنایع حساس (از جمله پزشکی، دارویی و...) سطح سرویس در درجه اول اولویت می‌باشد و رویکرد این طرح نیز چنین سیستم‌هایی می‌باشد، در این طرح مدل به گونه‌ای طراحی شده است که تمام تقاضا برآورده شود.

اهداف مورد نظر در این طرح که باید با درنظر گرفتن برآورده شدن تمام تقاضا، بهینه شوند، عبارتند از:

- کمینه‌سازی هزینه کل شبکه لجستیک یکپارچه که شامل هزینه ثابت احداث مراکز تولید، مراکز توزیع، مراکز جمع‌آوری و مراکز بازرگانی و انهدام، هزینه‌های متغیر خرید مواد اولیه،

حمل و نقل مواد و محصولات بین سطوح مختلف شبکه لجستیک و همچنین هزینه انها می‌باشد؛

۲- بیشینه‌سازی استفاده متوازن از ظرفیت (برابری در نرخ استفاده) برای مراکز تولید، توزیع، جمع‌آوری و بازرگانی و انها که باعث افزایش سطح سرویس به مشتری و پاسخگویی به تقاضای مشتری در کمترین زمان ممکن می‌شود.

۴- مدل ریاضی

برای مدل‌سازی مسئله تعریف شده از روش مدل‌سازی برنامه‌ریزی غیرخطی عدد صحیح آمیخته (MINLP)^{۱۸} استفاده شده است. در ادامه مدل ریاضی مورد نظر ارائه می‌شود.

$$\begin{aligned} \min F_1 = & \sum_{k=1}^{n_P} c_{P_k} \times stP_k + \sum_{j=1}^{n_{DC}} c_{DC_j} \times stDC_j + \sum_{t=1}^{n_G} c_{G_t} \times stG_t + \sum_{v=1}^{n_{IN}} c_{IN_v} \times stIN_v \\ & + \sum_{s=1}^{n_S} \sum_{k=1}^{n_P} c f_{sk} \times f_{sk} + \sum_{k=1}^{n_G} \sum_{j=1}^{n_{DC}} c f_{kj} \times f_{kj} + \sum_{j=1}^{n_{IN}} \sum_{i=1}^{n_C} c f_{ji} \times f_{ji} \\ & + \sum_{i=1}^{n_C} \sum_{t=1}^{n_{IN}} c f_{it} \times f_{it} + \sum_{t=1}^{n_{IN}} \sum_{v=1}^{n_P} c f_{tv} \times f_{tv} + \sum_{v=1}^{n_P} \sum_{k=1}^{n_{IN}} c f_{vk} \times f_{vk} \\ & + \sum_{v=1}^{n_P} c f_{vv} \times f_{vv} \end{aligned} \quad (1)$$

$$\min F_2 = r \cdot \left[\sum_{k \in OP} \left[\left(\sum_{j \in ODC} f_{kj} / D_k \right) - \left(\sum_{k \in OP} \sum_{j \in ODC} f_{kj} / \sum_{k \in OP} D_k \right) \right] \right] / |OP|$$

$$\begin{aligned}
 & + r_i \cdot \left[\sum_{j \in ODC} \left[\left(\sum_{i=1}^{nC} f_{ji} / W_j \right) - \left(\sum_{j \in ODC} \sum_{i=1}^{nC} f_{ji} / \sum_{j \in ODC} W_j \right) \right] \right] / |ODC| \Bigg] \\
 & + r_t \cdot \left[\sum_{t \in OG} \left[\left(\sum_{v \in OIN} f_{tv} / G_t \right) - \left(\sum_{t \in OG} \sum_{v \in OIN} f_{tv} / \sum_{t \in OG} G_t \right) \right] \right] / |OG| \Bigg] \\
 & + r_v \cdot \left[\sum_{v \in OIN} \left[\left(\sum_{t \in OG} f_{tv} / IN_v \right) - \left(\sum_{t \in OG} \sum_{v \in OIN} f_{tv} / \sum_{v \in OIN} IN_v \right) \right] \right] / |OIN| \Bigg] \quad (\gamma)
 \end{aligned}$$

S.t.

$$\sum_{\substack{k=1 \\ nDC}}^{nP} f_{sk} \leq U_s \quad \forall s \quad (\alpha)$$

$$\sum_{\substack{j=1 \\ nC}}^{nDC} f_{kj} \leq D_k \times stP_k \quad \forall k \quad (\beta)$$

$$\sum_{\substack{i=1 \\ nIN}}^{nC} f_{ji} \leq W_j \times stDC_j \quad \forall j \quad (\delta)$$

$$\sum_{\substack{v=1 \\ nG}}^{nIN} f_{tv} \leq G_t \times stG_t \quad \forall t \quad (\gamma)$$

$$\sum_{\substack{t=1 \\ nDC}}^{nS} f_{tv} \leq IN_v \times stIN_v \quad \forall v \quad (\nu)$$

$$\sum_{\substack{j=1 \\ nS}}^{nP} f_{ji} = d_i \quad \forall i \quad (\lambda)$$

$$\sum_{\substack{s=1 \\ nP}}^{nS} f_{sk} = \cdot / \lambda \times \sum_{j=1}^{nDC} f_{kj} \quad \forall k \quad (\alpha)$$

$$\sum_{\substack{k=1 \\ \cdot / \lambda}}^{nP} f_{kj} = \sum_{i=1}^{nC} f_{ji} \quad \forall j \quad (\beta)$$

$$\begin{aligned}
 & \times \sum_{\substack{j=1 \\ nG}}^{nDC} f_{ji} \\
 & = \sum_{t=1}^{nG} f_{it} \quad \forall i \quad (\gamma)
 \end{aligned}$$

$$\sum_{\substack{i=1 \\ \cdot / 0}}^{nC} f_{it} = \sum_{v=1}^{nIN} f_{tv} \quad \forall t \quad (12)$$

$$\begin{aligned} & \times \sum_{\substack{t=1 \\ \cdot / 0}}^{nG} f_{tv} \\ & = \sum_{k=1}^{nG} f_{vk} \quad \forall v \\ & \times \sum_{t=1}^{nG} f_{tv} \\ & = f_{Vv} \quad \forall v \end{aligned} \quad (13) \quad (14)$$

$$\sum_{v=1}^{nIN} f_{vk} = \cdot / 0 \times \sum_{j=1}^{nDC} f_{kj} \quad \forall k \quad (15)$$

$$stP_k, stDC_j, stG_t, stIN_v = \{\cdot, 1\} \quad \forall k \quad (16)$$

$$f_{sk}, f_{kj}, f_{ji}, f_{it}, f_{tv}, f_{vk}, f_{Vv} \geq \cdot \quad \forall s, k \quad (17)$$

عبارت (۱) تابع هدف اول را -که مربوط به کمینه‌سازی هزینه کل شبکه لجستیک می‌باشد- مشخص می‌کند. لازم به ذکر است که این هزینه‌ها شامل هزینه‌های احداث و راهاندازی مراکز تولید، توزیع، جمع‌آوری و بازرسی و انها، هزینه خرید مواد اولیه، هزینه حمل و نقل کالا بین سطوح مختلف شبکه و هزینه انها کالاهای برگشتی غیر قابل اصلاح می‌باشد. همچنین عبارت (۲) تابع هدف دوم مدل می‌باشد که به استفاده متوازن از ظرفیت تسهیلات احداث شده در طول شبکه شامل مراکز تولید، توزیع، جمع‌آوری و بازرسی و انها می‌باشد. هدف دوم منجر به کاهش زمان در سرویس‌دهی و برآورده شدن سریع تقاضای مشتریان (افزایش سطح سرویس) می‌شود.

عبارت (۳) نشان‌دهنده محدودیت ظرفیت تأمین‌کنندگان در شبکه لجستیک است. عبارت‌های (۴) الی (۷) به ترتیب مشخص‌کننده محدودیت ظرفیت مراکز تولید، توزیع، جمع‌آوری و بازرسی و انها احداث شده در مدل می‌باشد. محدودیت (۸) برآورده شدن تمام تقاضای مشتریان را تضمین می‌کند. عبارات (۹) الی (۱۵) محدودیت توافق جریان در گره‌های موجود در شبکه می‌باشد (توافق جریان ورودی و خروجی شبکه). محدودیت (۱۶) نشان‌دهنده ده درصد

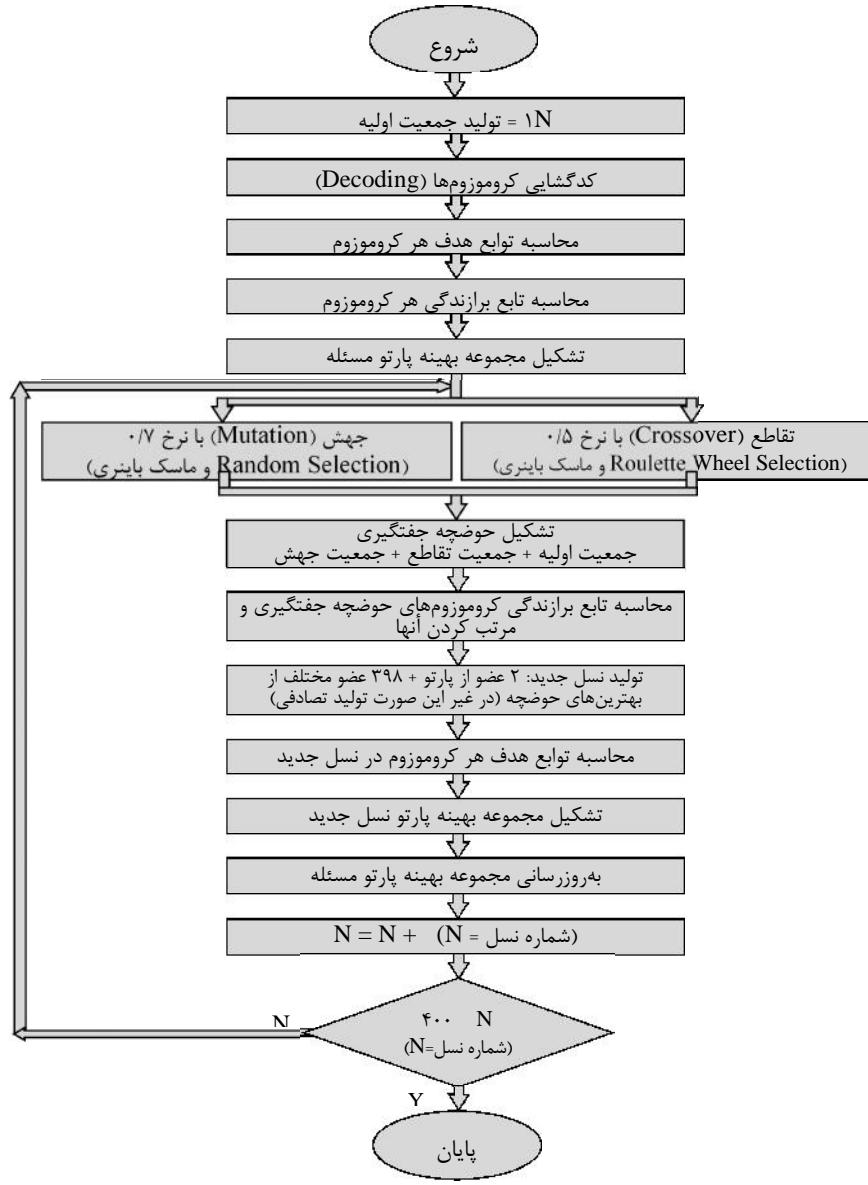
محصول بازگشتی از مشتری (۱۰ درصد تقاضا) به شبکه لجستیک معکوس می‌باشد. همچنین محدودیت (۱۴) مشخص می‌کند که نیمی از محصول بازگشتی (معادل ۵ درصد از کل تقاضای محصول) قابل تعمیر و اصلاح نمی‌باشد و منهدم می‌شود.

عبارت (۱۶) مشخص کنده متغیرهای صفر و یک به منظور احداث یا عدم احداث مراکز تولید، توزیع، جمع‌آوری و بازرگانی و انهدام می‌باشد. همچنین عبارت (۱۷) محدودیت‌های غیر منفی بودن جریان‌های بین سطوح مختلف شبکه لجستیک می‌باشد.

۵- الگوریتم‌های تکاملی استفاده شده

با توجه به اینکه الگوریتم‌های تکاملی بسیاری وجود دارند، پس از بررسی ادبیات موضوع، الگوریتم‌های تکاملی موجود و روش محاسباتی هر یک از آنها و در نظر گرفتن الگوریتم‌های که پیش از این برای این مسئله توسعه یافته‌اند، برای حل مسئله مورد نظر از دو الگوریتم فرا ابتکاری استفاده شده است. اولین الگوریتم، الگوریتم ژنتیک چند هدفه (MOGA) و الگوریتم دوم، الگوریتم ژنتیک با رویکرد مرتب‌سازی غیر مغلوب‌ها (NSGAII) می‌باشد.

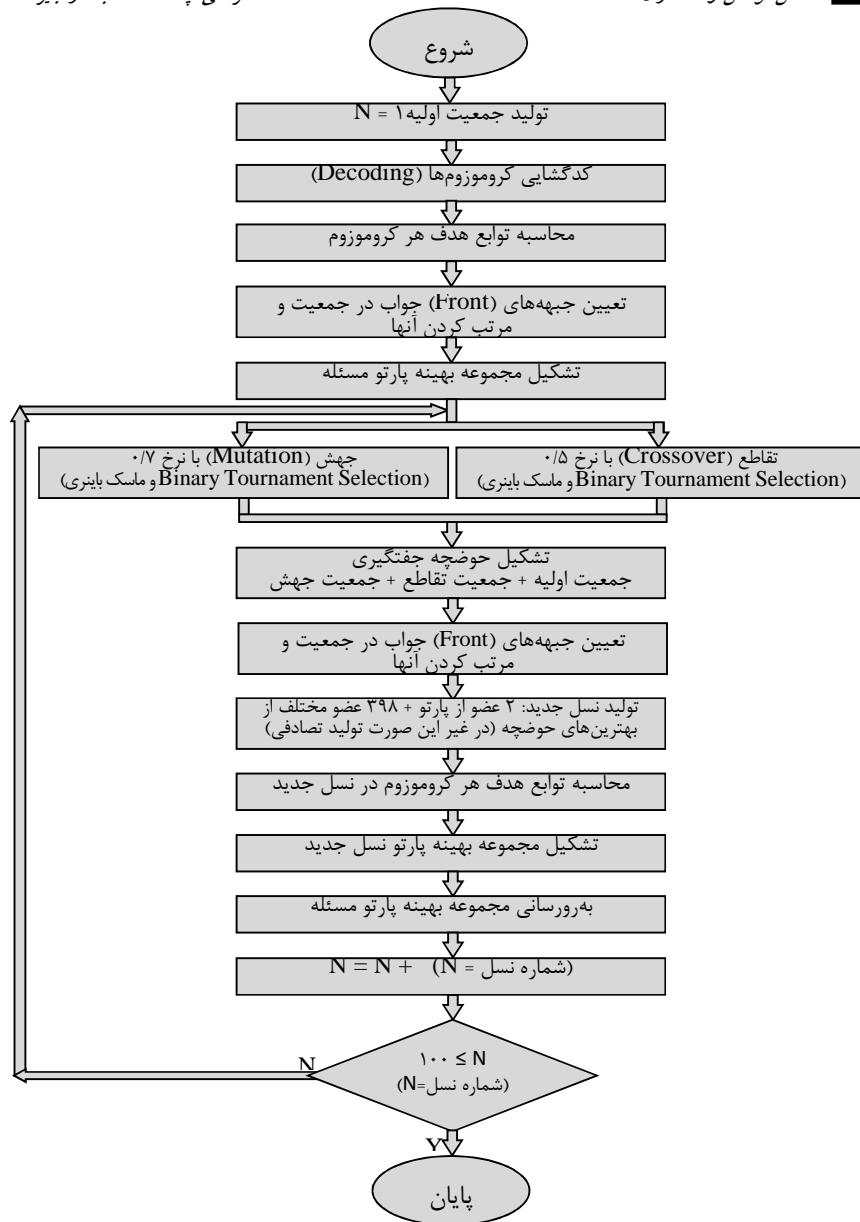
در این دو الگوریتم تعداد جمعیت برابر ۴۰۰، نرخ تقاطع و جهش به ترتیب برابر 0.05 و 0.7 است. همچنین زمان اجرا برای هر دو الگوریتم برابر و حدود ۳۷۰۰ ثانیه می‌باشد که برای الگوریتم MOGA معادل ۴۰۰ نسل و الگوریتم NSGAII معادل ۱۰۰ نسل است. در فرایند کامل این دو الگوریتم به صورت فلوچارت در شکل‌های ۳ و ۴ ارائه شده است. در ادامه فرایندهای اصلی استفاده شده در این دو الگوریتم شرح داده می‌شود.

۱

محسن نوთاش و همکاران طراحی چند هدفه شبکه زنجیره...

شكل ۴ فلوچارت الگوریتم NSGAII

۱-۵-کدگذاری جواب

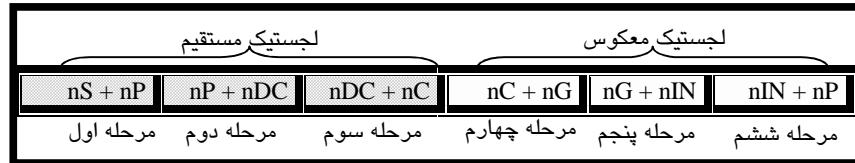
در این مطالعه از کدگذاری براساس اولویت^{۱۹} - که به وسیله جن و چنگ (۲۰۰۰) [۱۴] ایجاد شد- استفاده شده است. آنها این روش کدگذاری را با موفقیت در مسئله کوتاه‌ترین مسیر و مسئله برنامه‌ریزی پروژه به کار گرفتند. توسعه این ساختار کدگذاری برای طراحی چند محصولی و چند مرحله‌ای شبکه زنجیره تأمین به وسیله آتیپارماک، جن و لین (۲۰۰۶) [۲] صص ۱۹۷-۲۱۶] ارائه شد. در این روش، یک ژن در کروموزم به وسیله دو عامل توصیف می‌شود: محلی که ژن در ساختار کروموزم دارد و ارزشی که یک ژن دارد. در کدگذاری براساس اولویت، محل یک ژن برای نشان دادن گره استفاده می‌شود (منبع یا انبار در شبکه حمل و نقل) و ارزش برای نشان دادن اولویت گره متضایر در ساخت درخت از بین کاندیدها استفاده می‌شود [۲، صص ۱۹۷-۲۱۶].

در مسئله حمل و نقل، کروموزم شامل اولویت‌های منابع و انبارها برای تعیین درخت حمل و نقل می‌باشد و طول آن برابر مجموع تعداد منابع (|K|) و انبارها (|J|) است (|J|+|K|).

۵-نمایش کروموزوم

نحوه نمایش یکی از موارد مهم است که بر عملکرد الگوریتم ژنتیک تأثیر می‌گذارد. یک راه حل برای مسئله با فهرستی از پارامترها نشان داده می‌شود که به آنها کروموزوم^{۲۰} یا ژنوم^{۲۱} می‌گویند. کروموزوم‌ها به طور معمول به صورت یک رشته ساده از داده‌ها نمایش داده می‌شوند.

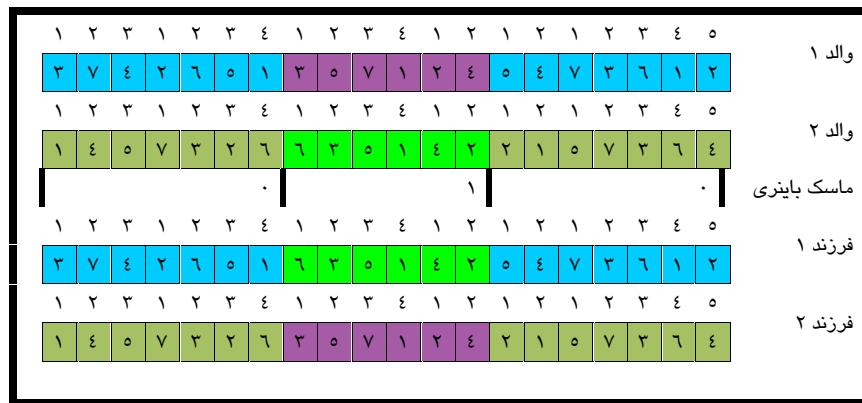
در الگوریتم ژنتیک چند هدفه مورد نظر برای نمایش کروموزوم‌ها، از روش نمایش جواب کدگذاری به روش اولویت‌محور استفاده می‌شود. بنابراین هر کروموزوم (جواب) شامل شش بخش است که هر بخش نشان‌هندۀ جریان بین دو سطح متواالی در شبکه لجستیک یکپارچه می‌باشد. بخش‌های اول تا سوم کروموزوم مربوط به فرایند لجستیک مستقیم در شبکه است. بخش‌های چهارم تا ششم کروموزوم مربوط به فرایند لجستیک معکوس در شبکه می‌باشد. در شکل ۵ نحوه نمایش کروموزوم ارائه شده است.

شکل ۵ نمایش کروموزوم

۵-۳-۵ اپراتور تقاطع

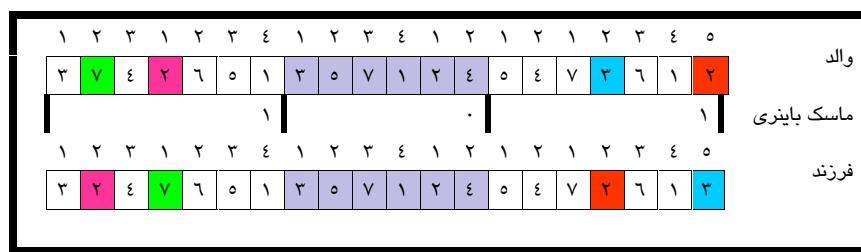
اپراتور تقاطع برای کشف فضای جدید جواب عمل می‌کند. این اپراتور جایه‌جایی بخش‌هایی از رشته‌ها بین والدین انتخاب شده را انجام می‌دهد. در الگوریتم MOGA از اپراتور تقاطع براساس انتخاب چرخ رولت^{۲۲} بر پایه تقاطع یکسان و در الگوریتم NSGAII از اپراتور تقاطع براساس انتخاب تورنامن트 باینری^{۲۳} استفاده شده است. در این اپراتور هر بخش فرزند به طور تصادفی و با شанс یکسان از بین بخش‌های والدین انتخاب می‌شود. این اپراتور از ماسک باینری^{۲۴} (دوتایی) استفاده می‌کند. در شکل ۶ علکرد این اپراتور مشخص می‌باشد.

شکل ۶ اپراتور تقاطع

۴-۵-اپراتور جهش

اپراتور جهش برای جلوگیری از همگرایی زود هنگام و کشف فضای جدید جواب استفاده می‌شود. این اپراتور با اصلاح ژن‌های درون کروموزم انجام می‌شود. در الگوریتم MOGA از اپراتور جهش براساس انتخاب تصادفی^{۵۰} با احتمال یکسان و در الگوریتم NSGAI^{۵۱} نیز از اپراتور جهش براساس انتخاب تورنامن트 باینری استفاده شده است. نخست تصمیم در مورد اینکه کدام بخش باید جهش پیدا کند با استفاده از ماسک باینری گرفته و سپس بخش‌های انتخاب شده جهش داده می‌شوند. این اپراتور دو ژن را از بخشی که باید جهش داده شود، انتخاب و مکان آنها را با هم عرض می‌کند. شکل ۷ اپراتور جهش را ارائه می‌دهد.

شکل ۷ اپراتور جهش

۵-۵-مکانیزم انتخاب

در الگوریتم ژنتیک پیشنهادی، جمعیت ابتدایی به صورت تصادفی تولید شده و مجموعه بهینه پارتو به وسیله جواب‌های غیر مغلوب در جمعیت اولیه ساخته می‌شود. این مجموعه به وسیله افراد جدید به دست آمده به وسیله اپراتور ژنتیک در هر نسل به روز می‌شود. در این مطالعه، استراتژی انتخاب $m+1$ به عنوان مکانیزم انتخاب به کار گرفته شده است. در این استراتژی m و بهترین تعداد والدین و فرزندان را که حوضچه جفتگیری در نسل جاری را تشکیل دادند و برای بقا رقابت می‌کنند، نشان می‌دهد. بعد از انتخاب دو فرد به صورت تصادفی از مجموعه بهینه پارتو به عنوان جواب‌های نخبه و قرار دادن در جمعیت، بقیه جمعیت به وسیله $2-m$ فرد مختلف از بهترین‌های حوضچه جفتگیری انتخاب می‌شوند. اگر $2-m$ فرد مختلف در حوضچه

جفتگیری وجود نداشت، جای خالی با تولید تصادفی افراد پر می‌شود.

۶- تحلیل نتایج

در این پژوهش به منظور بررسی و مقایسه الگوریتم‌های فرا ابتکاری مورد نظر و بررسی کیفیت جواب‌های به دست آمده از هفت معیار استفاده شده است. این هفت معیار عبارتند از:

۱. سطح پوشش (CS): سطح پوشش که به نوعی مهم‌ترین معیار می‌باشد، درواقع نشان‌دهنده نسبت تعداد جواب‌های پارتوی غیر مغلوب یک الگوریتم به تعداد کل جواب‌های

پارتوی آن الگوریتم در مقایسه با مجموعه جواب پارتو الگوریتم رقیب می‌باشد. هر چه این معیار بیشتر باشد و به یک نزدیکتر شود، کیفیت جواب‌های الگوریتم بالاتر است.

۲. تعداد جواب پارتو (NP): این معیار هرچه بیشتر باشد، نشان‌دهنده کیفیت بهتر جواب‌های الگوریتم است. درواقع هر چه تعداد جواب‌های پارتو بیشتر باشد، گزینه‌های بیشتری برای انتخاب در اختیار مدیران قرار می‌دهد و باعث توأم‌نمذ ساختن تصمیم‌گیرندگان برای ارزیابی تعداد بیشتری از جواب‌های جایگزین^{۳۷} می‌شود.

۳. یکنواختی (S): این معیار، یکنواختی در پراکندگی جواب‌ها در مجموعه پارتو را نشان می‌دهد. هر چه این مقدار کمتر باشد، پراکندگی جواب‌ها به صورت یکنواخت‌تر بوده و جواب‌ها دارای کیفیت بهتری می‌باشند.

۴. بیشترین گستردگی (MD): معیار گستردگی برابر فاصله اقلیدسی بین توابع هدف اولین و آخرین جواب در مجموعه پارتو می‌باشد. هر چه این مقدار بیشتر باشد، کیفیت جواب‌های مجموعه پارتو بهتر می‌باشد.

۵. متوسط فاصله از نقطه ایده‌آل (MID): این شاخص میانگین فاصله اقلیدسی توابع هدف جواب‌ها را تا مبدأ مشخص می‌کند. از آن جایی که دو تابع هدف کمینه‌سازی می‌باشد، هرچه این متوسط فاصله از نقطه ایده‌آل کمتر باشد، کیفیت جواب‌های پارتو بالاتر است.

۶. متوسط فاصله از نقطه ایده‌آل اصلاح شده (MMID): با توجه به اینکه معیار MID به تنهایی نمی‌تواند به خوبی کیفیت یک مجموعه جواب پارتو را نشان دهد، از MMID نیز استفاده شد. همان طور که مشخص است در صورتی که یک مجموعه پارتو گستردگی زیادی داشته

باشد، مقدار MID آن مجموعه بالا خواهد رفت. در MMID برای مقایسه دو مجموعه پارتو، میزان MID دو مجموعه را در یک گستردگی یکسان بررسی می‌کنیم.
 ۷. مدت زمان پردازش (T): برای اینکه بتوانیم کیفیت جواب‌ها و اثربخشی الگوریتم‌ها را با هم مقایسه کنیم، لازم است که مدت زمان پردازش هر دو الگوریتم برابر باشد. به این منظور تعداد نسل در الگوریتم MOGA معادل ۴۰۰ و در الگوریتم NSGAII برابر ۱۰۰ می‌باشد. این تعداد نسل در الگوریتم‌ها به طور متوسط معادل ۳۷۰۰ ثانیه است.

۶-۱- اجرای الگوریتم

در این قسمت به مقایسه عملکرد دو الگوریتم فرا ابتکاری توسعه داده شده، از نظر کیفیت مجموعه جواب‌های بهینه پارتو^{۳۷} پرداخته شده است. هر یک از الگوریتم‌ها، روی ۹ نمونه مسئله آزمایشی با اندازه‌های کوچک، متوسط و بزرگ، هر کدام به تعداد ۶ بار اجرا شده و پس از هر اجرا، نتایج به دست آمده مربوط به مجموعه بهینه پارتو نهایی و ۷ معیار ارزیابی ثبت شده است. الگوریتم‌ها با استفاده از نرم‌افزار (R2009a) MATLAB 7.8.0.347 کدگذاری شده‌اند. مسائل روی کامپیوتر با پردازنگر Core2 Duo CPU, 1/80GHz 2/00 GB و حافظه اصلی Windows 7 Ultimate اجرا شده‌اند. به منظور انجام تجزیه و تحلیل‌های آماری دقیق، از روش آنالیز واریانس یک طرفه استفاده شده است.

در برای ارزیابی و مقایسه معیارها، فرض صفر تساوی و فرض یک عدم تساوی معیار در نتایج به دست آمده از دو الگوریتم می‌باشد؛ به عبارت دیگر فرضیه‌ای زیر باید آزمون شود.

$$\left\{ \begin{array}{l} H_0: \mu_1(A) = \mu_2(A) \\ H_1: \mu_1(A) \neq \mu_2(A) \end{array} \right. \quad (18)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} H_0: \mu_1(A) \leq \mu_2(A) \\ H_1: \mu_1(A) > \mu_2(A) \end{array} \right. \quad (19)$$

در فرضیه بالا (H_0) میانگین معیار بررسی شده A در الگوریتم اول و (H_1) میانگین همان معیار در الگوریتم دوم می‌باشد. در ادامه به منظور آزمون این فرضیه در تمام معیارها از آماره آزمون t استفاده شده است. سطح پذیرش قابل قبول در این پژوهش $\alpha = 5\%$ می‌باشد. به عبارت دیگر مقدار P -Value برای محاسبه P -Value در همه معیار (به غیر از CS و MMID) به علت اینکه تعداد داده‌ها (۵۴ داده) بیش از ۳۰ می‌باشد، از توزیع نرمال^{۳۸} و در معیارهای CS و MMID به علت

اینکه تعداد داده‌ها (۹ داده) کمتر از ۳۰ می‌باشد، از توزیع $T^{۳۰}$ استفاده شده است.

۶-۲-نتایج حاصل از اجرا

وضعیت دو الگوریتم در ارتباط با ۷ معیار بررسی شده در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱ مقایسه دو الگوریتم NSGAII و MOGA

ردیف	معیار	P-Value	الگوریتم برتر
۱	سطح پوشش (CS)	۰ %	NSGAII
۲	تعداد جواب پارتی (NP)	۰ %	NSGAII
۳	یکنواختی (S)	۰ %	NSGAII
۴	بیشترین گستردگی (MD)	۹ %	-
۵	متوسط فاصله از نقطه ایده‌آل (MID)	۲ %	MOGA
۶	متوسط فاصله از نقطه ایده‌آل اصلاح شده (MMID)	۹۶ %	-
۷	مدت زمان پردازش	۱۷ %	-

براساس جدول بالا الگوریتم NSGAII در معیارهای سطح پوشش، تعداد جواب پارتی و یکنواختی نسبت الگوریتم MOGA برتری معناداری دارد، در حالی که الگوریتم MOGA تنها در معیار MID دارای برتری است و این برتری در معیار MMID دیده نمی‌شود. از این رو با توجه به اهمیت بالای معیارهای سطح پوشش، تعداد جواب پارتی و یکنواختی و در نظر داشتن این موضوع که معیار MID به تنها قادر تعیین کیفیت جوابها نمی‌باشد و همچنین عدم تفاوت معنادار در معیار MMID بین دو الگوریتم، در نتیجه برتری الگوریتم NSGAII در طراحی شبکه لجستیک یکپارچه دو هدفه مشخص می‌باشد. همچنین الگوریتم NSGAII با توجه به ارائه تعداد بالای جوابهای جایگزین، باعث توانمند ساختن مدیران در اتخاذ تصمیم‌ها و برنامه‌ریزی بلندمدت جهت افزایش بهره‌وری شبکه لجستیک می‌شود.

۷- پیشنهاد برای تحقیقات آینده

با توجه به مطالب ذکر شده، در تحقیقات آینده می‌توان حوزه‌های گسترش مدل مسئله و رویکرد حل مسئله مورد توجه قرار گیرند. حوزه گسترش مدل مسئله شامل آن دسته از موضوعاتی است که به عنوان فرضیه در این تحقیق در نظر گرفته شده است و رویکرد حل مسئله شامل توسعه و یا ترکیب الگوریتم‌های فرا ابتکاری دیگر می‌باشد، از جمله:

- توسعه مدل‌های طراحی یکپارچه چند هدفه برای شبکه‌های چند محصولی^{۲۰}.
- در نظر گرفتن اهدافی مانند میزان پایداری شبکه می‌تواند مفید باشد.
- در نظر گرفتن عدم قطعیت به صورت فازی و احتمالی برای ورودی‌های مدل
- در کنار توابع هدف مطرح شده، تابع هدف دیگری مثل مینیمم کردن تابع جریمه^{۲۱} تصمیم‌ها را می‌توان همراه با مقادیر غیرقطعی تقاضا در نظر گرفت.
- به کارگیری الگوریتم‌های دیگری مثل جستجوی ممنوع^{۲۲}، جستجوی پراکنده^{۲۳}، الگوریتم جستجوی مبتنی بر همسایگی متغیر^{۲۴} و یا الگوریتم ممتیک^{۲۵} می‌تواند مفید باشد.

۸- پیوست‌ها

1. Reverse Logistics (RL)
2. Closed Loop Supply Chain (CLSC)
3. Robustness
4. Beer Game
5. Taguchi
6. MCDM: Multiple Criteria Decision Making
7. SMART: Simple Multiple Attribute Rating Technology
8. TOPSIS: Technique for Order Performance by Similarity to Ideal Solution
9. GRA: Grey Relational Analysis
10. Revers Logistic Network Design
11. Mixed Integer Linear Programming
12. Kannan
13. Wang
14. Hsu
15. Spanning Tree
16. Determinant Encoding Representation
17. Integrated Forward/Reverse Logistics Network (IFRLN)
18. Mixed Integer Nonlinear Programming

19. Priority-Based Encoding
20. Chromosome
21. Genome
22. Roulette Wheel Selection
23. Binary Tournament Selection
24. Binary Mask
25. Random Selection
26. Alternative Solution
27. Pareto Optimal Solution
28. Normal Distribution
29. T Distribution
30. Multi Commodity
31. Penalty
32. Tabu Search
33. Scatter Search
34. Variable Neighborhood Search
35. Memetic

۹- منابع

- [1] Sabri E.H., Beamon B.M.; "A multi-objective approach to simultaneous strategic and operational planning in supply chain design"; *Omega*, Vol. 28, 2000, pp.581–598.
- [2] Altıparmak F., Gen M., Lin L., Paksoy T.; "A genetic algorithm approach for multi-objective optimization of supply chain networks"; *Computers and Industrial Engineering*, 2006, Vol. 51, pp.197–216.
- [3] Christopher M.; "Logistics and Supply Chain Management"; FT Prentice Hall, London, 2005.
- [4] Pishvaee M., Kianfar K., Karimi B.; "Reverse logistics network design using simulated annealing"; *Int J Adv Manuf Technol*, Vol. 47, 2010, pp. 269-281.
- [5] Salema M. I., Barbosa-Póvoa A. P., Novais A.Q.; "A strategic and tactical model for closed-loop supply chains"; *Estoril*, Portugal: EURO Winter Institute on Location and Logistics, 2007, pp.361–386.
- [6] Chopra S.; "Designing the distribution network in a supply chain"; *Transport Res*

Part E, Vol. 39, 2003, pp.123–140.

- [7] Javanmard H.; "Logistics management of integration supply process"; *Virayesh Publication*, Tehran: 2004.
- [8] Yang T., Wen Y.F., Wang F.F.; "Evaluation of robustness of supply chain information-sharing strategies using a hybrid taguchi and Multiple-criteria decision making method"; *International Journal of Production Economics*, Vol. 134, 2011, pp.458–466.
- [9] Chensebli A., Zandieh M.; "Reverse logistics network design Using water-flow like algorithm"; MSc. thesis, Department of Industrial Engineering, Mazandaran University of Science and Technology, 2011.
- [10] Kannan G., Sasikumar P., Devika K.; "A genetic algorithm approach for solving a closed loop supply chain model: A case of battery recycling"; *Applied Mathematical Modelling*, Vol. 34, 2010, pp.655–670
- [11] Wang H.F., Hsu H.W.; "A closed-loop logistic model with a spanning-tree based genetic algorithm"; *Computers & Operations Research*, Vol. 37, 2010, pp.376–389
- [12] ghojavad H., Zandieh M.; "Using metaheuristic algorithms in the Integration Model of Goods Distribution Logistics Network"; *MS Thesis, Faculty of Management*, Shahid Beheshti University, Tehran: 2011.
- [13] Yadegari E., Zandieh M.; "Using metaheuristic algorithms in the Closed-loop Network Design Model"; MSc. thesis, Faculty of Management, Shahid Beheshti University, Tehran: 2011.
- [14] Gen M., Cheng R.; "Genetic Algorithms and Engineering Optimization"; Wiley, NewYork, 2000.

فصلنامه علمی-پژوهشی پژوهش‌های مدیریت در ایران

۱- علاقه‌مندان دریافت فصلنامه پژوهش‌های مدیریت در ایران می‌توانند با تکمیل فرم زیر و یا تکمیل فرم اشتراک در سامانه مجله، به نشانی زیر: <http://mri.modares.ac.ir> به جمع مشترکان مجله بپیوندند.

راهنمای اشتراک

- حق اشتراک سالیانه سازمان‌ها و مؤسسات (با احتساب هزینه ارسال) ۱۹۲۰۰۰ ریال؛
- حق اشتراک سالیانه دانشجویان (با ارسال تصویر کارت دانشجویی) ۹۶۰۰۰ ریال؛ لطفاً وجه موردنظر را به حساب جاری شماره ۱۴۳۳۹۵۳۱۶ بانک تجارت شعبه دانشگاه تربیت مدرس به نام تمرکز درامدهای دانشگاه تربیت مدرس، پژوهش‌های مدیریت در ایران، (قابل پرداخت در تمام شعبه‌های بانک تجارت ایران) واریز و اصل رسید بانکی را به انضمام برگه تکمیل شده اشتراک به نشانی زیر ارسال فرمایید:
- تهران - تقاطع بزرگراه‌های شهید چمران و آن‌احمد - دانشگاه تربیت مدرس، مرکز نشر آثار علمی دانشگاه واحد فروش کتاب - صندوق پستی: ۱۱۱-۱۱۱۵-۱۴۱۱۵

تلفن: ۸۲۸۸۳۰۹۶ - ۸۲۸۸۳۰۳۲ - دورنگار

برگ اشتراک مجله پژوهش‌های مدیریت در ایران

نام	نام خانوادگی
میزان تحصیلات	رشته و گرایش
شغل	نام مؤسسه
اشتراک از شماره	تعداد موردنیاز از هر شماره
نشانی	نخست
صندوق پستی	شماره تلفن
تاریخ و امضا	

Management Decision Making on Non-financial Performance Measures in Environmental Uncertainty

Hamid Reza Bazzaz-zadeh*

Instructor, Department of Accounting, Faculty of Humanities, Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran

Receive: 21/5/2013

Accept: 18/2/2015

This study investigates the impact of using non-financial performance measures on management decisions and the performance of firms listed in TSE, as well as the role of perceived environmental uncertainty in this relationship. For this purpose, the questionnaires were sent for 122 randomly selected industrial companies, and finally, 42 questionnaires were received that were completed by CEOs. Here The CEOs were requested to determine perceived environmental uncertainty in the environment that their firms operate in, and degree of usage of non-financial measures, and finally, determine the relative performance of their firms in 3 years. Analysis on the received responses showed that using non-financial measures improves the firms' performance; However, perceived uncertainty has significant effect on this relationship but this is in opposite with Hook [1] who found that it reduces this effect. Additional analysis also showed that internal process measures did not have any effect on the firms' performance but customer and growth measures affect on the firms performance, and it is affected by the environmental uncertainty only for growth measures.

Key words: Performance measure, Non-financial performance measures, Contingency theory, Perceived uncertainty, Firms performance.

* Corresponding author E-mail: hrbt_ni@yahoo.com

**Quarterly Journal
Management Researches in Iran**
Vol. 18, No. 4, Winter 2015

T. M .U.

<i>Contents</i>	<i>Page</i>
• Management Decision Making on Non-financial Performance Measures in Environmental Uncertainty	1
Hamid Reza Bazzaz-zadeh	
• Supply Chain Orders Management Based on Both Traditional and Activity-based Costing and Their Comparison	23
Ahmad Jafarnejad, HosseinSafari, Adel Azar, Sayyed Abbas Ebrahimi	
• Analysis on the Methodology and Findings of Previous Studies on Entrepreneurship and Entrepreneurial Characteristics.....	43
Soghra Hosseini Ghasr, Hasanreza Zein-abadi, Morteza Alizadeh	
• Optimizing the Number of Bank Branches Equipment by Using Simulated Annealing Algorithm	65
Khalil Sajjadi, Parham Azimi	
• Customer Lifetime Value (CLV) Analysis for Customer Segmentation and Profitability Management: A Case Study of an Iranian Bank.....	87
Mohammad Safari Kahreh, Seyed Hamid Khodadad Hosseini, Adel Azar	
• The Development and Analysis of Claim Package Model in Iran Design-Build Projects.....	111
Mahmoud Golabchi, Hadi Talkhabi, Majid Parchami Jalal, Mohamadreza Bemanian	
• Studying the Electronic Word-of-Mouth Effects on Brand: Netnography of an Iranian Internet Forum	139
Mahnoush Maher, Monireh Hosseini	
• Reduction of lead-time Production by Using Value Stream Mapping and Simulation	161
Haydeh Mottaghi, Akbar Ghadran	
• Using a Genetic Algorithm Approach for Designing Multi-objective Supply Chain Network	183
Mohsen Notash, Mostafa Zandieh, Behrooz Dorri Nokorani	
Nil Subscription Form	205
Nil Abstract.....	216

Guidelines for Preparing and Compiling Articles

In order to prevent any delays in the publication of the articles, all contributors are requested to follow the instructions below

1. Articles on Management Research in Iran are accepted by Modares.
2. Papers should not have been published, nor should they have simultaneously been sent for publication in other journals.
3. The official language of Modares is Persian, however, articles in other languages will also be considered for publication.
4. All articles should include: an abstract (220- 250 words in Persian & English), key words, introduction, main body of the text, conclusion and notes and references.
5. Articles should be research-oriented, and must be the original work of author(s). Reviews by distinguished authors who have already published research papers in the related fields will also be accepted, provided that they are based on multiple references.
6. **Articles will be accepted only through the website of Tarbiat Modares University (<http://irmi.ir>); the users may send theirs manuscripts by registering to the above journal with users' code.**
7. Article should be typed on A4 paper, single sided, 1.5 spacing, regular (preferably thin) font, size 12 (size 10 in Times New Roman for Latin), with 4cm margin on all sides, in Word, Windows XP.
8. Sections to be included in articles:
 - a. **First Page** (both in English and Persian): Title of the paper, author/s' name (identifying the corresponding author with a star *), affiliation & rank and an address for the corresponding author including mailing & e - mail address and phone & fax numbers.
 - b. **Second Page**: Full title of the paper in Persian; abstract (Persian), key words (a maximum of five, all in Persian), full title of the paper, abstract and key words, all in English.
9. Refer the number of the pictures, tables, figures, etc. and their (possible) position in the body of the text.
10. Put the reference numbers in brackets [] in the text and list them in their order of appearance in the references section. Avoid repeating a reference in this section. If a reference is frequently used, include only its number and other additional information in the brackets e.g. referring for the first time: [1, vol. 1, p.6] while referring for the second time: [1, vol.2 p.20]
11. The English equivalent of Persian words (if required) should be provided in a footnote with new numbering on each page.
12. References:
 - a. **Books:** Name of the author/s, title, translator, publisher, place of publication, date, page number.
Example: [1] Conrad, J., "Philosophy of Law", New York S&M, 1977, p.43
 - b. **Articles:** Name of the author/s, title of the paper, title of the journal, volume, year, page number.
13. Each submission will be referred unanimously to three referees.
14. Contributors are responsible for all of the contents of their papers.
15. Translations are in no way accepted.
16. The manuscript should not exceed more than 17 pages along with tables, illustrations etc.
17. Papers extracted from theses will be published with the supervisor's name and responsibility, however; names of advisors and students will be included as co-authors.
18. Modares maintains the rights to accept or reject (and edit) the articles and might not return any submitted papers.
19. Having been published, five off-print copies and one final publication will be sent to each of the author(s).
20. The original copies of the submitted articles will be kept in the office for about three months; thereafter Modares will not be responsible for them.

Address: Tarbiat Modares University, P.O.Box:14115 -139, Tel Fax: 82883623

E -mail: modaresMRI@ modares.ac.ir

Web sites: <http://irmi.ir>

Management Researches in Iran

**Quarterly Journal, Faculty of Management & Economics
Tarbiat Modares University**

Publisher	Tarbiat Modares University
Managing Editor	Dr. Asghar Moshabaki
Editor - in - Chief	Dr. Adel Azar
Assistant Director	Hamira Rakhshanderoo

Editorial Board

Adel Azar (Prof.)	Asghar Moshabaki (Prof.)
Ahmad Jafarnejad (Prof.)	Behrooz Dorri (Assoc. Prof.)
Seyed Hamid Khodadad Hosseini (Prof.)	Ali Asghar Fani (Assoc. Prof.)
Reza Raee (Prof.)	Asadollah Kordnaieej (Assoc. Prof.)
Babak Sohrabi (Prof.)	Mohammad Reza Mehregan (Prof.)

Literary Editor (Persian)	Mercede Berenji
Literary Editor (English)	Ebrahim Parvin

Layout	Somayeh Koohi Lay
Technical Advisor	Mostafa Janjani
Print	Shams

Address	Tarbiat Modares University P.O. Box: 14115-139. Tehran, Islamic Republic of IRAN Tel. Fax: 82883623
----------------	--

E- mail	modaresMRI@modares.ac.ir
----------------	--
